

DJJ-001-011404

M. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Economics : ECT. - 06

(Agri. Problems & Policies)

Faculty Code : 001

Subject Code : 011404

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) આંતરીક વિકલ્પના આધારે દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર આપો.
(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર વિગતે આપો. ૧૪
- (૧) W.T.O. થી ભારતના કૃષિક્ષેત્ર ઉપર થયેલી અસરો સમજાવો.
(૨) સહકારી ક્ષેત્રનો ગ્રામ્ય ધિરાણમાં ફાળો સમજાવો.
(૩) ભારતમાં ખેત બજાર વ્યવસ્થાની ખામીઓની ચર્ચા કરો.
- ૨ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. ૧૦
- (૧) નરેગા યોજનાના મુખ્ય લક્ષણો સમજાવો.
(૨) કૃષિભાવનિતીના હેતુઓ સમજાવો.
- ૨ (બ) નીચેનામાંથી કોઈ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. ૧૦
- (૧) કૃષિ અને બિનકૃષિક્ષેત્ર વચ્ચેની વેપારની શરતો સમજાવો.
(૨) કૃષિપેદાશોનું વિદેશ વેપારમાં મહત્વ સમજાવો.

- ૩ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના ઉત્તર આપો. ૧૦
- (૧) કૃષિભાવ નિતીનો અર્થ અને મુખ્ય હેતુ જણાવો.
- (૨) નરેગાનો અર્થ સમજાવી તેનો મુખ્ય હેતુ લખો.
- (૩) નાબાર્ડ (NABARD)નું પૂર્ણરૂપ લખી તેના વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.
- (૪) ફૂડ સિક્યુરીટી વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.
- ૩ (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના ઉત્તર ટૂંકમાં લખો. ૧૦
- (૧) W.T.O.નો અર્થ ટૂંકમાં સમજાવો.
- (૨) RRBનું પૂર્ણરૂપ લખી તેના વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.
- (૩) વૈશ્વીકરણ એટલે શું ? તેનો અગત્યનો ફાયદો સમજાવો.
- (૪) સહકારી ખેત બજાર ટૂંકમાં સમજાવો.
- ૪ એક બે વાક્યમાં જવાબ આપો. ૬
- (૧) ખેતીક્ષેત્રને લાંબા ગાળાનું ધિરાણ કોણ પુરુ પાડે છે ?
- (૨) ખેતપેદાશના વળતરદાયી ભાવો માટે સરકાર કેવી નીતિ અપનાવે છે ?
- (૩) બેંકોના રાષ્ટ્રીયકરણનો મુખ્ય હેતુ જણાવો.
- (૪) PDSનું પૂર્ણ ફોર્મ લખી, ગુજરાતી અર્થ જણાવો.
- (૫) આપણા વિસ્તારમાં કઈ પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંક કાર્ય કરે છે ?
- (૬) જાહેર વિતરણ વ્યવસ્થાની મુખ્ય ખામી જણાવો.
- ૫ નીચેના M.C.Q.ના સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તરવહીમાં જવાબ આપો. ૧૦
- (૧) નાબાર્ડની સ્થાપના કયારે કરવામાં આવી હતી ?
- (A) ૧૯૩૫ (B) ૧૯૮૨
- (C) ૧૯૪૭ (D) ૧૯૯૧
- (૨) W.T.O માં જોડાવાથી ભારતના ખેતી ક્ષેત્રને શું ફાયદો થયો છે ?
- (A) ખેત પેદાશની મુક્ત હેરફેર (B) અનાજની આયાતો
- (C) વિદેશી વસ્તુની પ્રાપ્તિ (D) ઊંચું જીવન ધોરણ

- (૩) ૧૯૬૯માં કેટલી મોટી બેંકોનું રાષ્ટ્રીયકરણ થયું ?
- (A) ૧૪ (B) ૨૪
- (C) ૩૪ (D) ૪૪
- (૪) જીલ્લા મધ્યસ્થ બેંકની મર્યાદા શું છે ?
- (A) બિન કાર્યક્ષમતા (B) પ્રાદેશિક અસમતુલા
- (C) સંકલનનો અભાવ (D) આપેલ ત્રણેય
- (૫) રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકો તેની કઈ અસ્કયામતો વધવાથી નબળી પડે છે ?
- (A) ઉત્પાદકીય (B) બિન કાર્યશીલ
- (C) પ્રમાણભૂત (D) કાર્યશીલ
- (૬) પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકની સૌ પ્રથમ શરૂઆત કયારે થઈ ?
- (A) ૧૯૫૫ (B) ૧૯૬૫
- (C) ૧૯૭૫ (D) ૧૯૮૫
- (૭) ભારતમાં કૃષિ પેદાશની વેચાણની સારી વ્યવસ્થા કઈ છે ?
- (A) ખેતરેથી પાકનું વેચાણ (B) ખેત-ઉત્પન્ન બજાર વ્યવસ્થા
- (C) ખેડૂતના ઘેરથી વેચાણ (D) છૂટક દલાલો દ્વારા વેચાણ
- (૮) ૨૦૧૧માં રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકોની કેટલી શાખા હતી ?
- (A) ૮૯૬૨૨ (B) ૬૦૫૦૦
- (C) ૫૮૨૦૦ (D) ૭૨૩૩૦
- (૯) કૃષિભાવ પંચની રચના કયારે કરવામાં આવી ?
- (A) ૧૯૫૫ (B) ૧૯૬૫
- (C) ૧૯૭૫ (D) ૧૯૮૫
- (૧૦) કોના મતે ખેત મજૂરો માટે બેરોજગારી એ ખરાબ નસીબ નથી. પણ રોજાંદી પ્રક્રિયા છે.
- (A) પ્રો ગાલબ્રેથ (B) ડો.પુત્રથી
- (C) ડો.સ્વામીનાથન (D) સાધુ અને સિંગ

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) Give the answer of each questions on the basis of Internal Option.
- (2) The figure on the right side indicates marks.

- 1 Give the answer of any one question from the given below. 14
 - (1) Explain the effects of W.T.O. on Indian agriculture field.
 - (2) Explain the importance of co-operative sector in rural finance.
 - (3) Discuss the limitations of Indian agriculture marketing.

- 2 (a) Give the answer of any one question given below : 10
 - (1) Explain the main characteristics of NAREGA scheme.
 - (2) Explain the objectives of agriculture price policy.(b) Give the answer of any one question given below : 10
 - (1) Explain the conditions of trade between agriculture and non-agriculture field.
 - (2) Explain the importance of agriculture product in foreign trade.

- 3 (a) Give the answer of any two question from the given below 10
in short.
 - (1) Give the meaning of agriculture price policy and its main objectives.
 - (2) Give the meaning of NAREGA and its main objective.
 - (3) Write the full form of NABARD and write in short about it.
 - (4) Explain in short about food security.(b) Write the answer of any two question from the given below in short.
 - (1) Explain the meaning of W.T.O. in short.
 - (2) Write the full form of RRB and explain about it in short.
 - (3) What is Globalization ? Explain its main advantage.
 - (4) Explain in short about co-operative agriculture marketing.

- 4 Give answer in one or two sentences. 6
- (1) Who provides long term finance to agriculture sector ?
 - (2) Which type of policy is implement by the Government for reasonable price of agriculture product ?
 - (3) What is the main objective of nationalization of banks ?
 - (4) Give the full form of PDS and write its Gujarati meaning.
 - (5) Which regional rural bank is working in our area ?
 - (6) Give the main limitation of public distribution scheme.
- 5 Write the correct answer of M.C.Q. given below in answer book. 10
- (1) When was NABARD is established ?
 - (A) 1935
 - (B) 1982
 - (C) 1947
 - (D) 1991
 - (2) What benefit is received to Indian agriculture sector due to joining with W.T.O. ?
 - (A) Free movement of agriculture product
 - (B) Import of grains
 - (C) Obtained of foreign goods
 - (D) High standard of living
 - (3) How many number of big banks nationalized in 1969 ?
 - (A) 14
 - (B) 24
 - (C) 34
 - (D) 44

- (4) What is the limitation of Central District Bank ?
- (A) Inefficient
 - (B) Regional imbalance
 - (C) Lack of communication
 - (D) All three
- (5) Nationalized banks becomes poor due to which property is increased ?
- (A) Productive
 - (B) Non working
 - (C) Fundamentals
 - (D) Working
- (6) When did the first time regional rural bank is established?
- (A) 1955
 - (B) 1965
 - (C) 1975
 - (D) 1985
- (7) Which is good marketing system of agriculture product in India ?
- (A) Selling crops from farm
 - (B) Agriculture product marketing system
 - (C) Selling of crop from house
 - (D) Selling theory retail middleman
- (8) How many number of branches were in 2011 ?
- (A) 89622
 - (B) 60500
 - (C) 58200
 - (D) 72330

- (9) When did agriculture price commission is established ?
- (A) 1955
 - (B) 1965
 - (C) 1975
 - (D) 1985
- (10) According to whose opinion an unemployment is not a bad luck but it is routine process ?
- (A) Prof. Galbreth
 - (B) Dr. Putrayi
 - (C) Dr. Swaminathan
 - (D) Sadhu and Sing
-